

Mopedförälder

Vi vill hjälpa din tonåring att förstå farorna.

Att bli mopedförälder.

Varför ska du läsa det här? Du och din tonåring vet redan att det är viktigt att använda hjälm, att det är farligt att trimma sin moped och att man inte ska köra full.

Du vet också att tonåringar inte alltid reflekterar över konsekvenserna av sina handlingar, och att de ofta reagerar känslomässigt och impulsivt. De är ganska dåliga på att planera och de tar ibland oproportionerligt stora risker.

Men vet du att detta beror på att hjärnan mognar långsamt och att pannloberna, med bland annat konsekvenstänket, blir färdiga först vid cirka 25 års ålder. Jahaja, men då finns det inget att göra åt din tonårings beteende? Klart det gör!

Du som förälder har en mycket viktig roll för din tonåring, du måste sätta tydliga gränser, prata och tjata. Du påverkar i högsta grad deras attityder, normer och beteenden vid mopedkörning.

Det kan vara en av de viktigaste sakerna du gör i livet. Vi vill hjälpa din tonåring att överleva mopedåldern.

Farligt fordon och olycksrisk.

Tänk efter en stund. Hur var din egen mopedålder? Körde du trimmat? Körde du full någon gång? Var du inblandad i någon mopedolycka?

När det är dags för din tonåring att få moped, ska du veta att dagens EU-mopeder lätt kan trimmas att göra 60–80 km/tim. Vad tror du händer om din son eller dotter kraschar i den farten? Blunda ett ögonblick och föreställ dig smällen.

Naturligtvis vill du göra vad du kan för att det aldrig ska hända.

Och egentligen är det enkelt. Det handlar i grunden om några självklara saker:

**Hjälp inte till
att trimma!**

**Se till att
hjälmen
används!**

**Se till att de
kör nyktra!**

Trimning – risker och konsekvenser.

Många mopeder är trimmade och det kan sluta med katastrof. Det är konsekvenserna av en allvarlig olycka i hög hastighet som är farligt. Prata med din tonåring om faran och få honom/henne att inse att trimning aldrig är värt riskerna.

Det är svårt att se om en moped är trimmad eller inte. Bästa sättet att kontrollera den är att provköra mopeden, då märker du om den går att köra fortare än 45 km/tim.

Dessutom är det olagligt att köra trimmat, mopeden blir i princip en oregistrerad motorcykel. Och om det är du som förälder som äger mopeden, så är det du som har ansvaret. En vårdnadshavare eller annan vuxen som tillåter barn att köra ett fordon man inte har behörighet för kan dömas för tillåtande av olovlig körning. Straffet för den vuxne är dagsböter.

Enligt en enkätstudie bland 15-åringar går ungefär 2 av 3 mopeder fortare än tillåtet, även om endast 1 av 3 medger att de känner till att mopeden är medvetet trimmad.

Vid trimning upphör mopedens typgodkännande, garantier och försäkringar att gälla.

Dessutom kan möjligheten att få körkortstillstånd försvåras, vilket innebär att din tonåring får vänta längre än normalt innan övningskörning för bil kan påbörjas.

Från den 1 januari 2016 är det inte tillåtet att köra en moped klass 1 i högre hastighet än 45 km/tim. Polisen kan rapportera fortkörning.

Diskussion/reflektion:

Hur vet jag som förälder att min tonårings moped inte är trimmad?

Vad kan jag som förälder göra för att min tonåring inte ska trimma sin moped?

Hjälmanvändning och skjutsning.

En mopedist som använder hjälm på rätt sätt har rimliga chanser att överleva en olycka om hastigheten är högst 45 km/tim. Tänk dig då konsekvenserna av en moped som går i 70 km/tim och ingen hjälm används.

Hjälmen är den viktigaste, och enda, skyddsutrustningen en mopedist har. Huvudskador står för den största andelen mycket allvarliga skador. Enligt lag ska förare och eventuell passagerare ha godkänd hjälm när man åker moped klass 1 eller klass 2. En godkänd hjälm ska vara CE- eller SIS-märkt.

Att åka moped i flip-flop, shorts och t-shirt på en moped är givetvis allt annat än optimalt. Vad som händer med din tonåring om han/hon ramlar i 45 km/tim i den klädseln, vill du inte ens tänka på.

Man får skjutsa en person på en klass 1 moped om det finns avsedd och registrerad plats för en passagerare. Tänk på att när man skjutsar en person på moped så kan det bli svårt med balans osv, särskilt om passageraren inte är van att åka moped.

På en klass 2 moped får man skjutsa en person om det finns en avsedd plats för det, annars gäller samma regler som för skjutsning på cykel.

Om man får skjutsa på mopeden eller inte står i registreringsbeviset.

Länk till NTF:s marknadsöversikt med godkända hjälmar:

<http://ntf.se/konsumentupplysning/marknadsoversikter/mc-och-mopedhjalmar/>

Diskussion/reflektion:

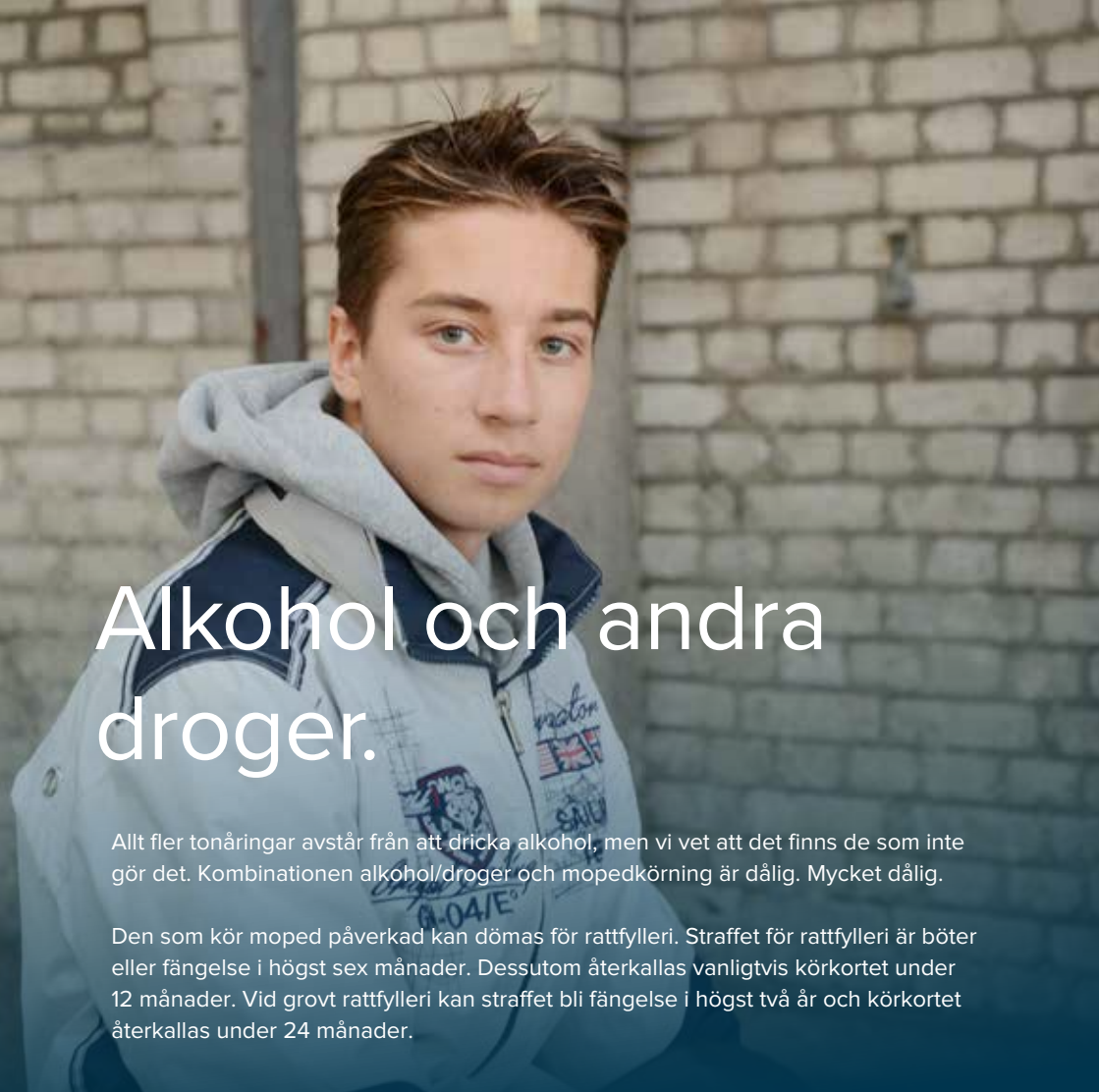
Om din tonåring är slarvig med att använda hjälmen, vad gör du då?

Vad är lämplig klädsel när din tonåring åker moped?

Hur säkerställer man att passageraren har hjälm?

Hur vet du som förälder att din tonåring får skjutsa på sin moped?

Är det lämpligt att skjutsa sina kompisar på moped? Vilka är riskerna?

Alkohol och andra droger.

Allt fler tonåringar avstår från att dricka alkohol, men vi vet att det finns de som inte gör det. Kombinationen alkohol/droger och mopedkörning är dålig. Mycket dålig.

Den som kör moped påverkad kan dömas för rattfylleri. Straffet för rattfylleri är böter eller fängelse i högst sex månader. Dessutom återkallas vanligtvis körkortet under 12 månader. Vid grovt rattfylleri kan straffet bli fängelse i högst två år och körkortet återkallas under 24 månader.

Länk till en film om moped och rattfylleri

https://www.youtube.com/watch?v=q_3YtG1484Q&t=

Diskussion/reflektion:

Vad kan jag som förälder göra för att min tonåring inte ska köra moped berusad/påverkad av droger?

Vad kan jag som förälder göra för att få min tonåring att förstå riskerna med att köra moped berusad/påverkad av droger?

Hur troligt är det att din tonåring kör berusad?

Säker utbildning.

Det är viktigt att välja en seriös utbildare när din tonåring ska ta förarbevis eller AM-körkort. Kolla upp och jämför olika utbildare.

<https://lisutb-p.transportstyrelsen.se/extweb/#/>

Läs också mer på www.str.se och www.trafikutbildarna.com

Fakta mopeder.

Moped klass 1 är ett motorfordon på två, tre eller fyra hjul (tex en sk mopedbil) och som är konstruerat för en hastighet av högst 45 km/tim.

Körkortskrav: AM-körkort eller högre behörighet

Registreringsskylt: Ja

Trafikförsäkring: Ja

Hastighetskrav: Konstruktiv hastighet högst 45 km/tim och får inte heller köras fortare.

Krav på hjälm: Ja

Köra på cykelbana: Nej

Moped klass 2 är ett motorfordon på två, tre eller fyra hjul, som är konstruerat för en hastighet av högst 25 km/tim och vars effekt inte överskrider 1 kilowatt.

Körkortskrav: Körkort, traktorkort eller förarbevis för moped klass 2 eller högre behörighet. För den som fyllde 15 år före den 1 oktober 2009 krävs ingen särskild behörighet.

Registreringsskylt: Nej

Trafikförsäkring: Ja

Hastighetskrav: Konstruktiv hastighet högst 25 km/tim.

Krav på hjälm: Ja

Köra på cykelbana: Ja. Ett undantag är om vägmärket för cykelbanan har tilläggstavlan "Ej moped". Då får moped klass 2 inte köras där.

En äldre typ av klass 2 får köras i högst 30 km/tim och måste ha ett typintyg utfärdat före den 17 juni 2003.

Läs gärna mer på: www.Transportstyrelsen.se och www.Trafikverket.se

Forskning om mopeder och mopedister hittar du på: www.VTI.se

Kontakta våra förbund

Blekinge: blekinge.ntf.se

Dalarna: dalarna.ntf.se

FyrBoDal: fyrbodan.ntf.se

Gotland: gotland.ntf.se

Gävleborg: gavleborg.ntf.se

Halland: halland.ntf.se

Jämtland: jamtland.ntf.se

Jönköping: jonkoping.ntf.se

Kalmar: kalmar.ntf.se

Kronoberg: kronoberg.ntf.se

Norrbottnen: norrbottnen.ntf.se

Skaraborg: skaraborg.ntf.se

Skåne: skane.ntf.se

Stockholm: stockholm.ntf.se

Sörmland: sormland.ntf.se

Uppsala: [uppsala.ntf.se](http:// uppsala.ntf.se)

Värmland: varmland.ntf.se

Väst: vast.ntf.se

Västerbotten: vasterbotten.ntf.se

Västernorrland: vasternorrland.ntf.se

Västmanland: vastmanland.ntf.se

Örebro: orebro.ntf.se

Östergötland: ostergotland.ntf.se

Säker trafik